

1. Keskkonnakaitsetaotlus

Taotlus

Taotluse number	T-KL/1005433-5
Taotluse liik	Keskkonnaloa taotlus

Taotleja andmed

Ärinimi / Nimi	Aktsiaselts Torf
Kontaktisik	Rasmus Paulus

Tegevuse ülevaade

Taotluse kokkuvõtlikult sõnastatud sisu	Aktsiaselts Torf kaevandab turvast Pärnu maakonnas Lääneranna vallas paiknevatel Kõverdama turbatootmisala Kõverdama mäeeraldisel maavara kaevandamise loa nr L.MK.LÄ-36790 alusel, mille kehtivus lõpeb 30.06.2055. Kõverdama mäeeraldisel on kaevandatava turba varud ammendumas ning lähiaastatel plaanitakse alustada ammendunud tootmisväljakute korrastamist. Ettevõtte soovib Kõverdama maardlas kaevandamist jätkata, kuna sinna on juba rajatud kaevandamiseks vajalik infrastruktuur ning ettevõtte omab maardlas kvalifitseeritud personali ja turba tootmiseks vajalikku tehnikat. Seetõttu esitas Aktsiaselts Torf 18.03.2021 (nr DM-111990-12) Keskkonnaametile taotluse maavara kaevandamise keskkonnaloa saamiseks.
Parandustaotluse selgitus	Taotlust on korrigeeritud Kõverdama II KMH aruandest ja Keskkonnaameti 03.03.2026. a kirjast nr DM-111990-20 tulenevalt.
Tegevuse kirjeldus, iseloomustus, eesmärk ja põhjendus	Vastav info esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.
Tegevusega kaasnedes võivate keskkonnahäiringute (lõhn, müra, vibratsioon, tolm jne) kirjeldus	Vastav info esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.

Käitis/tegevuskoht

Nimetus	Kõverdama II turbatootmisala
Adress	Lihula metskond 14, Karuse küla, Lääneranna vald, Pärnu maakond
Territoriaalkood	2784
Katastritunnus(ed)	19502:002:0120, 19502:002:0283, 19501:002:0616, 41101:004:0181, 19502:002:0121
Objekti L-EST97 koordinaadid	X: 6496840, Y: 483403
Käitise territoorium	Ruumikuju: 3 lahustükki. Puudutatud katastriüksused: Kõverdama turbatootmisala (19502:002:0119), Lihula metskond 10 (41101:004:0181), Lihula metskond 14 (43001:001:1288), Lihula metskond 16 (19502:002:0121), Lihula metskond 51 (19502:002:0283), Lihula metskond 65 (19501:002:0616).
Loa taotletav kehtivusaeg	Tähtajaline
Kehtivus aastates	30 aastat
Alates	
Kuni	

Puudutatud kohalikud omavalitsused

KOV nimi	KOV EHAK kood
Lääneranna vald, Pärnu maakond	0430

4.1. Veekasutuse ja veeheite üldkirjeldus

Vee erikasutusega mõjutatava ala/tegevuspiirkonna kirjeldus	Vastav informatsioon on esitatud taotusele lisatud seletuskirjas.
Andmed kavandatava tegevusega mõjutatava pinnaveekogu/põhjaveekihi seisundi kohta	Vastav informatsioon on esitatud taotusele lisatud seletuskirjas.
Vee erikasutuse asukoha veekogu, maa- ja/või ehitise valdust tõendavad dokumendid	Lisa 1: Selgitus.docx
Teave vee erikasutusega seotud tehnoloogia ja tehnika kohta	Töötava Kõverdama turbatootmisala edelanurgast suunatakse kuivendusvesi Virita peakraavi. Kõverdama II turbatootmisalale rajatavate freesväljakute kuivendusvee ärajuhtimiseks saab kasutada samuti Virita väljalasku, mis hetkel on kasutuses Kõverdama turbatootmisala kuivendamiseks. Väljalasuna võetakse kasutusele ka taotletava ala kirdenurgas olev eesvool, mis suubub Tuudi jõkke. Kõverdama II turbatootmisala kaevandamisloa taotlemisel lisatakse juurde vee erikasutuse osa, millega hõlmatakse ka Kõverdama turbatootmisala vee erikasutusluba L.VV/326334. Kõverdama II turbatootmisalal keskkonnaloa positiivse loa andmise eelnõu korral muuta Kõverdama turbatootmisala vee erikasutusluba L.VV/326334 kehtetuks.
Vee erikasutusega kaasneva võimaliku negatiivse mõju vähendamise meetmete kirjeldus	Vähendamaks mõju põhjasuunas jäävale Karuse-Linnuse hoiualale peab hoiuala ja mäeeraldise vahele rajama vee liikumise takistamiseks kogujakraavist hoiuala suunas ka veetõkke (PP 30-4) (turbast tihendatud tamm, hüdrotõkked või kompensatsioonikraav, kus hoitakse veetaset vajalikul tasemel). Kompensatsioonimeetodite rajamisel tuleb lähtuda varasema praktika kogemusest, et teha kindlaks põhjasuunas jäävate märgalade veerežiimi puutumatus. Tõkke ja kuivendussüsteemi rajamisel peab välistama loodusliku soo suunas turbalasuundi lagunemise ja vajumise enne hüdrotõkke valmimist. Veetõkketamm rajatakse kui kuivenduskraavi mõju hakkab lähenema hoiualaga paralleelsele mäeeraldisele piirile. Kuigi kuivenduskraavi mõju on välja toodud KMH-s, kus arvutuste tulemusena saadi olulise mõju ulatuseks 74 m, arvestatakse riski minimaliseerimiseks mõju ulatust raadiusega 200 m. Täpsed veetõkketammi parameetrid selgitatakse vastavalt Maapõueseadusele välja pärast keskkonnaloa andmist kaevandamisprojekti ja edastatakse loa andjale kooskõlastamiseks.
Muud taotluse vee eriosaga seonduvad lisadokumendid	Lisa 2: VELT_plaan.pdf
Kas tegevuseks on vaja planeeringut?	Ei

4.3. Saasteainete juhtimine suublasse sh heitveega, sademeveega, kaevandusveega, jahutusveega ja vesiviljeluses tekkiva veega

Väljalaskme jrk nr	1.							
Reoveepuhasti nimi	Kõverdama raba							
Reoveepuhasti kood	PUH0570630							
Väljalaskme nimi	Kõverdama raba							
Väljalaskme kood	LA063							
Väljalaskme tüüp	Sademevee väljalask							
Väljalaskme koordinaadid	X: 6495790, Y: 482960							
Suublasse juhtimise liik	Veekogusse juhtimine							
Taotletav vooluhulk suublasse juhtimiseks (m³)	Periood	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Aastas	Ööpäevas	Vooluhulga mõõtmise viis
	2026-2056	251 000	251 000	251 000	251 000	1 004 000		Arvestuslik

Saaste- ja ohtliku aine prognoositav sisaldus ära juhitud vees	Periood	Aine nimetus	Aine sisaldus	Ühik	Aine kogus t/kv	Aine kogus t/a
	2026-2056	Heljum	40	mg/l		
	2026-2056	Biokeemiline hapnikutarve (BHT7)	15	mg/l		
	2026-2056	Üldfosfor (Püld)	1	mg/l		
	2026-2056	Üldlämmastik (Nüld)	45	mg/l		
	2026-2056	Naftasaadused (süsivesinikud C10 - C40)	5	mg/l		

Prognoositav sademevee vooluhulk (m³)	Periood	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Aastas	Õöpäevas	Vooluhulga mõõtmise viis

Saaste- ja ohtliku aine prognoositav sisaldus sademevees	Periood	Aine nimetus	Aine sisaldus	Ühik	Aine kogus t/kv	Aine kogus t/a

Väljalaskme seirepunkt	Seire tüüp	Koordinaadid	Analüüsitava näitaja nimetus	Seire aeg	Seire sagedus
	Üksikproov	X: 6495790, Y: 482960	Heljum		2 x aastas tootmisperioodil (II ja III kvartalis)
	Üksikproov	X: 6495790, Y: 482960	Biokeemiline hapnikutarve (BHT7)		2 x aastas tootmisperioodil (II ja III kvartalis)
	Üksikproov	X: 6495790, Y: 482960	Üldfosfor (Püld)		2 x aastas tootmisperioodil (II ja III kvartalis)
	Üksikproov	X: 6495790, Y: 482960	Üldlämmastik (Nüld)		2 x aastas tootmisperioodil (II ja III kvartalis)
	Üksikproov	X: 6495790, Y: 482960	Naftasaadused (süsivesinikud C10 - C40)		2 x aastas tootmisperioodil (II ja III kvartalis)

Suubla

Suubla nimetus	Virita kraav
Suubla kood	VEE1119300
Pinnaveekogumi nimi	
Pinnaveekogumi kood	
Suublaks oleva pinnaveekogumi seisund	
Ohtlike ainete segunemiskiirguse taotlus	
Ohtlike ainete segunemiskiirguse projekt	

Heitvee juhtimisel pinnasesse

Pinnase iseloomustus	
Asukoha L-EST97 koordinaadid	
Immutusala pindala (ha)	
Põhjavee kaugus immutussügavusest (m)	
Põhjaveekihi kaitstus	

Suubla seirepunktid

Seire tüüp	Koordinaadid	Analüüsitava näitaja nimetus	Seire aeg	Seire sagedus

Väljalaskme jrk nr	2.								
Reoveepuhasti nimi	UUS								
Reoveepuhasti kood	UUS								
Väljalaskme nimi	Kuitsa oja								
Väljalaskme kood	UUS								
Väljalaskme tüüp	Sademevee väljalask								
Väljalaskme koordinaadid	X: 6496989, Y: 484513								
Suublasse juhtimise liik	Veekogusse juhtimine								
Taotletav vooluhulk suublasse juhtimiseks (m³)	Periood	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Aastas	Ööpäevas	Vooluhulga mõõtmise viis	
	2026-2056	34 500	34 500	34 500	34 500	138 000		Arvestuslik	
Saaste- ja ohtliku aine prognoositav sisaldus ära juhitud vees	Periood	Aine nimetus			Aine sisaldus		Ühik	Aine kogus t/kv	Aine kogus t/a
	2026-2056	Heljum			40		mg/l		
	2026-2056	Biokeemiline hapnikutarve (BHT7)			15		mg/l		
	2026-2056	Üldfosfor (Püld)			1		mg/l		
	2026-2056	Üldlämmastik (Nüld)			45		mg/l		
	2026-2056	Naftasaadused (süsivesinikud C10 - C40)			5		mg/l		

Prognoositav sademevee vooluhulk (m³)	Periood	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Aastas	Ööpäevas	Vooluhulga mõõtmise viis
Saaste- ja ohtliku aine prognoositav sisaldus sademevees	Periood	Aine nimetus		Aine sisaldus		Ühik	Aine kogus t/kv	Aine kogus t/a

Väljalaskme seirepunkt	Seire tüüp	Koordinaadid	Analüüsitava näitaja nimetus	Seire aeg	Seire sagedus
	Üksikproov	X: 6496989, Y: 484513	Heljum		2 x aastastootmisperioodil (II ja III kvartalis)
	Üksikproov	X: 6496989, Y: 484513	Biokeemiline hapnikutarve (BHT7)		2 x aastastootmisperioodil (II ja III kvartalis)
	Üksikproov	X: 6496989, Y: 484513	Üldfosfor (Püld)		2 x aastastootmisperioodil (II ja III kvartalis)
	Üksikproov	X: 6496989, Y: 484513	Üldlämmastik (Nüld)		2 x aastastootmisperioodil (II ja III kvartalis)
Üksikproov	X: 6496989, Y: 484513	Naftasaadused (süsivesinikud C10 - C40)			2 x aastastootmisperioodil (II ja III kvartalis)

Suubla

Suubla nimetus	Tuudi jõgi
Suubla kood	VEE1117900
Pinnaveekogumi nimi	
Pinnaveekogumi kood	
Suublaks oleva pinnaveekogumi seisund	
Ohtlike ainete segunemiskiirkonna taotlus	
Ohtlike ainete segunemiskiirkonna projekt	

Heitvee juhtimisel pinnasesse

Pinnase iseloomustus	
Asukoha L-EST97 koordinaadid	
Immutusala pindala (ha)	
Põhjavee kaugus immutussügavusest (m)	
Põhjaveekihi kaitstus	

Suubla seirepunktid

Seire tüüp	Koordinaadid	Analüüsitava näitaja nimetus	Seire aeg	Seire sagedus

5.1. Heiteallikad

Heiteallikas				Väljuvate gaaside parameetrid			Tegevusala, tehnoloogiaprotsess, seade		
Heiteallika keskkonnaregistri kood	Nr plaanil või kaardil	Nimetus	L-EST97 koordinaadid	Ava läbimõõt, m	Väljumiskõrgus, m	Joonkiirus, m/s	Temperatuur, °C	SNAP kood	Lisategevuse SNAP
	K2_VAAK1	Tootmisväljak 1	X: 6496553, Y: 482659 X: 6496872, Y: 482867				10	050121 - Tahkete fossiilkütuste kaevandamine ja esmane töötlemine - turbatootmine	
	K2_VAAK2	Tootmisväljak 2	X: 6496795, Y: 482885 X: 6497139, Y: 484343				10	050121 - Tahkete fossiilkütuste kaevandamine ja esmane töötlemine - turbatootmine	
	K2_MEHH1	Tootmisväljak 3	X: 6496167, Y: 482755 X: 6496276, Y: 482855				10	050121 - Tahkete fossiilkütuste kaevandamine ja esmane töötlemine - turbatootmine	
	K2_MEHH2	Tootmisväljak 4	X: 6495852, Y: 482818 X: 6496052, Y: 482932				10	050121 - Tahkete fossiilkütuste kaevandamine ja esmane töötlemine - turbatootmine	
	K2_MEHH3	Tootmisväljak 5	X: 6495872, Y: 483801 X: 6496239, Y: 483956				10	050121 - Tahkete fossiilkütuste kaevandamine ja esmane töötlemine - turbatootmine	
	K2_MEHH4	Tootmisväljak 6	X: 6496119, Y: 483978 X: 6496239, Y: 484110				10	050121 - Tahkete fossiilkütuste kaevandamine ja esmane töötlemine - turbatootmine	
	K2_MEHH5	Tootmisväljak 7	X: 6496427, Y: 484325 X: 6496515, Y: 484582				10	050121 - Tahkete fossiilkütuste kaevandamine ja esmane töötlemine - turbatootmine	
	K2_MEHH6	Tootmisväljak 8	X: 6496607, Y: 484537 X: 6496923, Y: 484995				10	050121 - Tahkete fossiilkütuste kaevandamine ja esmane töötlemine - turbatootmine	

5.2. Käitise kategooria

Nende tegevusalade EMTAK koodid, millele luba taotled	
08921 - Turba tootmine	
Põletusseade	Ei
Keskmise võimsusega põletusseade	Ei

Suure võimsusega põletusseade	Ei
Orgaaniliste lahustite (kaasa arvatud kemikaalides sisalduvate lahustite) kasutamine	Ei

Naftasaaduste, muude mootori- või vedelkütuste, kütusekomponentide või kütusesarnaste toodete laadimine (terminal või tankla)	Ei
Seakasvatus	Ei
Veisekasvatus	Ei
Kodulinnukasvatus	Ei
E-PRTR registri kohustuslane	Ei
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kohustuslane	Ei

5.4.1. Üldandmed

Lubatud heitkoguste projekti koostaja

Nimi	Inseneribüroo STEIGER OÜ
Registrikood/isikukood	11206437
Postiaadress	Männiku tee 104/1, 11216 Tallinn
Telefon	53314567
E-posti aadress	priit@steiger.ee

Sissejuhatus

Viited õigusaktidele, juhendmaterjalidele ja kasutatud kirjandusele	<ul style="list-style-type: none"> - Atmosfääriõhu kaitse seadus, 15.06.2016; - Keskkonnaseadustiku üldosa seadus, 16.02.2011; - Keskkonnaministri 23.10.2019 määrus nr 56 "Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis"; - Keskkonnaministri 14.12.2016 määrus nr 67 "Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba"; - Keskkonnaministri 27.12.2016 määrus nr 84 "Õhukvaliteedi hindamise kord"; - Keskkonnaministri 27.12.2016 määrus nr 75 "Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnõrmiid ning õhukvaliteedi hindamiskiirid"; - Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ. Turba tootmiselt osakeste heide välisõhku. Hindamismetoodika. Märts 2025.
Tehnoloogilised kaardid	Lisa 3: Koverdama_II_plokkskeem.jpg
Lähteandmed, mille alusel on esitatud tootmiskaht, kütusekulu ja muud andmed	Lähteandmed pärinevad keskkonnanaloo taotluse ja sellega seotud materjalidest (leitavad taotluse 6. osast), seotud keskkonnamõju hindamise aruandest ning arendajalt saadud informatsioonist.

Käitise asukoha kirjeldus

Käitise asukoha kirjelduses esitatakse heiteallika(te) asukoha kirjeldus	Kõverdama II turbatootmisala asub Pärnu maakonnas Lääneranna vallas Karuse külas riigile kuuluvatel Lihula metskonna kinnistutel. Taotletav ala ümbritseb olemasolevat Kõverdama turbatootmisala. Lõo küla lähimad elamud paiknevad taotletava mäeeraldise teenindusalast 200 m edelas (Nõmme:19502:002:0054, majapidamise õueala 90 m kaugusel) ja 470 m loodes (Niitvälja: 19502:002:0841, majapidamise õueala 450 m kaugusel) Taotletav Kõverdama II turbatootmisala hõlmab pindalaliselt ja sügavuti Kõverdama turbamaardla aktiivse tarbevaru plokke 6 ja 7. Taotletava mäeeraldise pindala on umbes 139 ha ning mäeeraldise teenindusmaa on umbes 147 ha. Taotletavad piirid on määratud lähtudes taotletava ala lähiehitiste keskkonnakaitsepiiridest, vastavalt keskkonnamõju hindamises antud soovitudele. Taotletavas käitises planeeritakse turvast kaevandada freesmeetodil kokku kahel lahustükil. Tootmisväljakuid on käsitletud pindalaliste heiteallikatena, mis tulenevalt KOTKAS süsteemi keskkonnalaos taotluste mooduli tehnilistest piirangutest on käitise tootmisalale paigutatud indikatiivselt võimalikult suure kaetusega. Väljaspool tootmisväljakuid tööd ei toimu ja heiteallikaid ei esine.
Käitise asukoha kaart sobivas, kuid mitte väiksemas kui 1:20 000 mõõtkavas	Lisa 4: Joonis_1._Kaitise_asukoha_k kaart_Koverdama_II.pdf
Heiteallikate asendiplaan või koordinaatidega skeem, kuid mitte väiksemas kui 1:5000 mõõtkavas	Lisa 5: Joonis_2._Heiteallikate_asendiplaan_Koverdama_II.pdf
Saasteainete hajumistingimusi mõjutavad olulised geograafilised ja tehnoogeensed objektid	Taotletava käitise lähiehitistes (500 m raadiuses) olulisi geograafilisi (maapinna eripärast tulenevaid) ega tehnoogeenseid (infrastruktuur, muud rajatised) objekte, mis võiksid oluliselt mõjutada saasteainete levimist, ei esine.

Ilmastikutingimuste iseloomustus

Kõige lähemaks Riigi Ilmateenistuse vaatlusjaamaks on Lääne-Nigula meteoroloogiajaam. Viimase täis-kalendriaasta ilmastikuparameetrid on järgmised:

- II kvartali kuu keskmine õhutemperatuur: 9,7 C
- III kvartali kuu keskmine õhutemperatuur: 16,0 C
- Aasta keskmine õhutemperatuur: 7,8 C
- Aasta keskmine tuule kiirus: 3,4 m/s
- Aasta keskmine sademete summa: 785 mm

Tuulteroo, fail	Lisa 6: Laane_Nigula_II_ja_III_kv_tuulteroo.png
-----------------	---

Saasteainete heitkoguste määramise kirjeldus

Saasteainete heitkoguste mõõtmistulemused, mis on aluseks heitkoguste määramisel ja mõõtepunktide kirjeldus

Puuduvad

Arvutusmetoodikad, mis on aluseks heitkoguste määramisel

Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ. Juhendmaterjal „Turba tootmiselt osakeste heide välisõhku. Hindamismetoodika“. Versioon 1, 2025 Tallinn

Manused	Lisa 7: Valisohu_saasteainete_heite_arvutusmetoodika_turvas_V1__lopparuanne_2025.03.03.pdf
---------	--

Arvutuskäik iga saasteaine kohta juhul, kui kasutatakse arvutusmetoodikat

Arvutuskäigu näidised on toodud lisatud manuses.

Manused	Lisa 8: KOTKAS_arvutuskäik_Koverdama_II__01.2026_.asice
---------	---

5.4.5. Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed

Heiteallikas	Püüdesead			Püütav saasteaine				
	Nimetus, tüüp	Arv	Püüdeseadme töökorras oleku kontroll ja sagedus	CAS nr	Nimetus	Projekteeritud puhastusaste	Puhastusastme ühik	Muu ühik
Tootmisväljak 1 (K2_VAAK1)	Tsüklon	1	Tsüklonite korrasolekut kontrollitakse visuaalselt aktiivse tootmisperioodi vältel umbes 1x kuus.	PM-sum	Osakesed	70	%	
				PM10	Peened osakesed (PM10)	70	%	
				PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	70	%	
Tootmisväljak 2 (K2_VAAK2)	Tsüklon	1	Tsüklonite korrasolekut kontrollitakse visuaalselt aktiivse tootmisperioodi vältel umbes 1x kuus.	PM-sum	Osakesed	70	%	
				PM10	Peened osakesed (PM10)	70	%	
				PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	70	%	

Muud heite vähendamise meetmed	
--------------------------------	--

5.4.6. Heiteallikate prognoositav tööaja dünaamika

Heiteallikas	Tootmisväljak 1 (K2_VAAK1) Tootmisväljak 2 (K2_VAAK2) Tootmisväljak 3 (K2_MEHH1) Tootmisväljak 4 (K2_MEHH2) Tootmisväljak 5 (K2_MEHH3) Tootmisväljak 6 (K2_MEHH4) Tootmisväljak 7 (K2_MEHH5) Tootmisväljak 8 (K2_MEHH6)
Koormus	Tööstus üks vahetus E-R
Lisainfo heiteallika tööaja kohta	

Kuude tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Jaanuar	0
Veebruar	0
Märts	0
Aprill	0
Mai	100
Juuni	100
Juuli	100
August	100
September	100
Oktoober	0
November	0

Detsember	0
-----------	---

Päevade tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Kellaeg	E - R	L	P
00 - 01	0	0	0
01 - 02	0	0	0
02 - 03	0	0	0
03 - 04	0	0	0
04 - 05	0	0	0
05 - 06	0	0	0
06 - 07	0	0	0
07 - 08	100	0	0
08 - 09	100	0	0
09 - 10	100	0	0
10 - 11	100	0	0
11 - 12	100	0	0
12 - 13	100	0	0
13 - 14	100	0	0
14 - 15	100	0	0
15 - 16	100	0	0
16 - 17	100	0	0
17 - 18	100	0	0
18 - 19	100	0	0
19 - 20	100	0	0
20 - 21	100	0	0
21 - 22	0	0	0
22 - 23	0	0	0
23 - 24	0	0	0

5.4.10. Muudest tegevustest välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused

Heiteallikas	Välisõhku väljutatud saasteaine						Kanda vormile 5.5
	CAS nr	Nimetus	Heitkogus				
			Hetkeline		Aastas		
			Kogus	Ühik	Kogus	Ühik	
Tootmisväljak 1 (K2_VAAK1)	PM-sum	Osakesed	1.642	g/s	0.11	t	Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	1.642	g/s	0.065	t	Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	1.642	g/s	0.042	t	Jah
Tootmisväljak 2 (K2_VAAK2)	PM-sum	Osakesed	1.642	g/s	0.828	t	Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	1.642	g/s	0.492	t	Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	1.642	g/s	0.321	t	Jah
Tootmisväljak 3 (K2_MEHH1)	PM-sum	Osakesed	6.248	g/s	0.018	t	Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	4.083	g/s	0.011	t	Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	2.868	g/s	0.007	t	Jah
Tootmisväljak 4 (K2_MEHH2)	PM-sum	Osakesed	6.248	g/s	0.037	t	Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	4.083	g/s	0.022	t	Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	2.868	g/s	0.014	t	Jah
Tootmisväljak 5 (K2_MEHH3)	PM-sum	Osakesed	6.248	g/s	0.094	t	Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	4.083	g/s	0.056	t	Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	2.868	g/s	0.036	t	Jah
Tootmisväljak 6 (K2_MEHH4)	PM-sum	Osakesed	6.248	g/s	0.026	t	Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	4.083	g/s	0.015	t	Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	2.868	g/s	0.01	t	Jah
Tootmisväljak 7 (K2_MEHH5)	PM-sum	Osakesed	6.248	g/s	0.038	t	Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	4.083	g/s	0.022	t	Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	2.868	g/s	0.015	t	Jah
Tootmisväljak 8 (K2_MEHH6)	PM-sum	Osakesed	6.248	g/s	0.24	t	Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	4.083	g/s	0.143	t	Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	2.868	g/s	0.093	t	Jah

Põhjendus andmete edasi mittekandmise kohta tabelisse 5.5	
Lisainfo	Hetkeliste heitkogustena on kajastatud kõige suurema heitega tööprotsessi ehk turba vaakum- ja mehaanilist kogumist. Aastaste heitkoguste all on arvestatud kõikide turbatootmise tööprotsessidega ja kajastatud on summaarsed heitkogused. Seejuures on aastane heitkogus jagatud tootmisväljakute (heiteallikate) vahel proportsionaalselt, võttes arvesse nende pindalaid.

5.4.12. Välisõhus leviv müra

Müraallikad

Müraallika nimetus	Müraallika koordinaadid
Tootmisväljak 1	X: 6496712, Y: 482763
Tootmisväljak 2	X: 6496967, Y: 483614
Tootmisväljak 3	X: 6496221, Y: 482805
Tootmisväljak 4	X: 6495952, Y: 482875
Tootmisväljak 5	X: 6496055, Y: 483878
Tootmisväljak 6	X: 6496179, Y: 484044
Tootmisväljak 7	X: 6496471, Y: 484453
Tootmisväljak 8	X: 6496765, Y: 484766

Mürataseme hinnang

Mõjutatava müratundliku ala kategooria	Kohalduv päevane müra normtase, dBA	Käitise müra päevane tase antud alal, ekvivalenttase LpA,eq,T, dB	Hinnang päevase müra normtasemele vastavuse kohta	Kohalduv öine müra normtase, dBA	Käitise müra öine tase antud alal, ekvivalenttase LpA,eq,T, dB	Hinnang öise müra normtasemele vastavuse kohta
II kategooria	60	30	Vastab	45	0	

Müraallikate kaart koos müratasemega	Lisa 9: Joonis_6.6.7_Koverdama_II_tootmise_toostumura_PAEV.pdf
Mõjutatavad müratundlikud alad	Lähimad müratundlikud ala on piirkonnas paiknevad majapidamiste õuealad, millele rakenduvad II kategooria normtasemed.

Müra vähendamise meetmed

Meetmete rakendamise lõpptähtaeg või põhjendus, miks ei ole vaja müra vähendamise meetmeid rakendada	Meetmeid rakendada ei ole vaja, sest modelleeritud müratasemed väljaspool tootmisterritooriumi jäävad allapoole 45 dB ning lähiümbruses paiknevad müra suhtes tundlikud alad (majapidamiste õuealad) asuvad piisaval kaugusel. Lisatud on Kõverdama II KMH aruandes modelleeritud töötusmüra hajumiskaart.
--	---

5.4.13. Ühel tootmisterritooriumil ja sellest väljaspool paiknevate heiteallikate koosmõju

Heiteallikate numbrid plaanil või kaardil	Saasteaine				Õhukvaliteedi tase				
	CAS nr	Nimetus	Summaarne hetkeline heitkogus M	Ühik	Keskmistamisaeg	Õhukvaliteedi piir- või sihtväärtus	Ühik	Maksimaalne arvuslik õhukvaliteedi tase väljaspool tootmisterritooriumi, ΣC_m	Suhe C_m / Keskmistamisaeg
K2_VAAK1, K2_VAAK2, K2_MEHH1, K2_MEHH2, K2_MEHH3, K2_MEHH4, K2_MEHH5, K2_MEHH6	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	20.492	g/s	1 aasta	25	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	4	0.16
K2_VAAK1, K2_VAAK2, K2_MEHH1, K2_MEHH2, K2_MEHH3, K2_MEHH4, K2_MEHH5, K2_MEHH6	PM10	Peened osakesed (PM10)	27.782	g/s	24 tundi	50	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	24.60	0.492
					1 aasta	40	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	5.60	0.14

Koosmõju kirjeldus	Turbatootmisalal toimub turba kogumine periooditi (mitte igapäevaselt) vastavalt tingimustele. Välisõhu modelleerimisel on arvestatud, et turvast kogutakse ühe tööpäeva jooksul kõikidelt tootmisväljakutelt ehk maksimaalses ulatuses. Väljaspool kaitise välispiiri hajuvad saasteainete kontsentratsioonid kiiresti.
--------------------	--

5.4.16. Õhukvaliteedi taseme määramise kirjeldus

Õhukvaliteedi taseme määramise kohtade loetelu mõõtmiste korral ja mõõtetulemused Puuduvad

Välisõhu kvaliteedi taseme määramise hajumisarvutusprogrammid Airviro

Arvutamiseks valitud meteoaasta	2025
---------------------------------	------

Kasutatud meteoroloogiliste parameetrite loetelu Automaatselt vastavalt Airviro programmile

Meteoroloogiliste parameetrite mõõtepunktide asukohad Riigi Ilmateenistuse Lääne-Nigula meteoroloogiajaam

Viide meteoroloogilise mudeli andmetele Automaatselt vastavalt Airviro programmile

Viide kasutatud topograafiliste sisendandmete kohta Automaatselt vastavalt Airviro programmile

Fooniandmete kirjeldus (koosmõjusse kaasatavad käitised, seireandmed)

Taotletava käitise lähipiirkonnas ei paikne KOTKAS andmebaasi alusel teisi fooniallikaid.

Ümbritseva piirkonna välisõhu kvaliteedi taseme muutumine pärast heiteallika tööerakendamist

Peale heiteallikate tööerakendamist ei muutu ümbritseva piirkonna välisõhu kvaliteedi tase olulisel määral. Saasteainete lubatud kontsentratsioonid välisõhus väljaspool tootmisterritooriumi ei ületata.

Mudeldatud hajumisarvutuse kaardid

Saasteainete hajumisarvutuste kaardid on manusena.

Manused	Lisa 10: Airviro_hajumiskaardid_Koverdama_II_04.2026.rar
---------	--

5.4.17. Järeldused ja ettepanekud

Välisõhku väljutatavate saasteainete otsesel mõõtmisel või arvutuslikult saadud õhukvaliteedi taseme maksimaalväärtuste vastavus atmosfääriõhu kaitse seaduse § 47 alusel kehtestatud saasteainete õhukvaliteedi piirväärtustele väljaspool tootmisterritooriumi ja käitist ümbritsevas piirkonnas olevate elumajade juures.	Lähtuvalt Airviro saasteainete hajumisarvutuste tulemustest ei esine taotletava käitise heiteallikate töötamisel ühegi saasteaine löikes piirväärtuste ületamist väljaspool tootmisterritooriumi. Õhukvaliteedi tase piirkonnas olevate elumajade juures oluliselt mõjutatud ei ole.
Müra esinemisel hinnang atmosfääriõhu kaitse seaduse § 56 lõike 4 alusel kehtestatud välisõhus leviva müra normtasemetele vastavuse kohta	Käitist ümbritsevas piirkonnas olevate elumajade õuealadel atmosfääriõhu kaitse seaduse alusel kehtestatud müratasemete piirväärtusi ei ületata ning seetõttu olulist välisõhu kvaliteedi langust ei esine. Turbatootmisaladel on tootmisväljakud piisavalt suured ning tegevus toimub perioodiliselt ja hajutatult, mistõttu ülenormatiivseid müratasemeid ei esine.
Heiteallikad ja saasteained, mille osakaal on välisõhu saastatuse tekitamises suurim	Saasteainete löikes on suurimate heitkogustega tootmisväljakutel (tootmisväljakud 1 - 8) turba kogumisega kaasnev osakeste heide.
Ettepanekud õhusaasteloaga kehtestatavate saasteainete heitkoguste kohta ning rakendatavate saasteainete heite, müra ning lõhnaaine esinemise vähendamise meetmete kohta	Kehtestada saasteainete heitkogused vastavalt tabelites 5.5 ja 5.6 toodud väärtusele. Heite vähendamise meetmed: 1. Jätkata turba vaakumkogujatel tsüklonite kasutamist. 2. Jälgida tuule suunda ja vajadusel teostada tööprotsesse turbatootmisala äärmistel tootmisväljakutel selliselt, et kaasnevad osakesed ei kanduks tuulega suuremal määral tootmisterritooriumi piirist väljapoole.
Ettepanekud välisõhku väljutatavate saasteainete heitkoguste, lõhna, müra ja õhukvaliteedi omaseireks ning seirejaama asukohaks	Õhukvaliteedi ja müra omaseire ei ole vajalik, kuivõrd prognoositavad saasteainete kontsentratsioonid tootmisterritooriumi piiril ei ületa kehtestatud piirväärtustest (tabel 5.4.13) ning müra normtasemed on tagatud (tabel 5.4.12).
Ettepanekud saasteainete heitkoguste vähendamiseks ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemise korral	Väga tugeva tuule korral (üle 12 m/s) peatada ajutiselt töö.

Informatsioon tegevusega kaasnedava muu keskkonnahäiringu kohta keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 3 tähenduses. St et ehk lisaks sellele, et tegevusega võib avalduda ebasoodne mõju eelkõige välisõhule, tuleb LHK projektis märkida (kui asjakohane) muud keskkonnahäiringud, mis võivad konkreetse tegevuse tagajärjel tekkida. Näiteks ebasoodne mõju inimese varale või kultuuripärandile.	Teisi olulisi kavandatava tegevusega kaasnevaid mõjusid ei esine või on need kirjeldatud keskkonnaloa taotluse seletuskirjas ning hinnatud Kõverdama II KMH aruandes.
Muud heite vähendamise meetmed	

5.5. Heiteallikad ning saasteainete aasta ja hetkelised heitkogused heiteallikate kaupa

Heiteallikas	Välisõhku väljutatud saasteaine							Äkkheite keskmine prognoositav kontsentratsioon, mg/Nm ³	Kanda vormile 5.6
	CAS nr	Nimetus	Heite liik	Heitkogus					
				Hetkeline		Aastas			
				Kogus	Möötüühik	Kogus	Möötüühik		
Tootmisväljak 1 (K2_VAAK1)	PM-sum	Osakesed	Tavaheide	1.642	g/s	0.11	t		Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	Tavaheide	1.642	g/s	0.065	t		Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	Tavaheide	1.642	g/s	0.042	t		Jah
Tootmisväljak 2 (K2_VAAK2)	PM-sum	Osakesed	Tavaheide	1.642	g/s	0.828	t		Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	Tavaheide	1.642	g/s	0.492	t		Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	Tavaheide	1.642	g/s	0.321	t		Jah
Tootmisväljak 3 (K2_MEHH1)	PM-sum	Osakesed	Tavaheide	6.248	g/s	0.018	t		Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	Tavaheide	4.083	g/s	0.011	t		Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	Tavaheide	2.868	g/s	0.007	t		Jah
Tootmisväljak 4 (K2_MEHH2)	PM-sum	Osakesed	Tavaheide	6.248	g/s	0.037	t		Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	Tavaheide	4.083	g/s	0.022	t		Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	Tavaheide	2.868	g/s	0.014	t		Jah
Tootmisväljak 5 (K2_MEHH3)	PM-sum	Osakesed	Tavaheide	6.248	g/s	0.094	t		Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	Tavaheide	4.083	g/s	0.056	t		Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	Tavaheide	2.868	g/s	0.036	t		Jah
Tootmisväljak 6 (K2_MEHH4)	PM-sum	Osakesed	Tavaheide	6.248	g/s	0.026	t		Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	Tavaheide	4.083	g/s	0.015	t		Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	Tavaheide	2.868	g/s	0.01	t		Jah
Tootmisväljak 7 (K2_MEHH5)	PM-sum	Osakesed	Tavaheide	6.248	g/s	0.038	t		Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	Tavaheide	4.083	g/s	0.022	t		Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	Tavaheide	2.868	g/s	0.015	t		Jah
Tootmisväljak 8 (K2_MEHH6)	PM-sum	Osakesed	Tavaheide	6.248	g/s	0.24	t		Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	Tavaheide	4.083	g/s	0.143	t		Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	Tavaheide	2.868	g/s	0.093	t		Jah

Põhjendus andmete edasi mittekandmise kohta tabelisse 5.6	
---	--

RM on raskmetall. Raskmetallid on järgmised metallid ja poolmetallid ning nende ühendid: plii (Pb), kaadmium (Cd), elavhõbe (Hg), arseen (As), kroom (Cr), vask (Cu), nikkel (Ni), seleen (Se), tsink (Zn), koobalt (Co), vanaadium (V), tallium (Tl), mangaan (Mn), molübdeen (Mo), tina (Sn), baarium (Ba), berüllium (Be), uraan (U).

POSid on püsivad orgaanilised saasteained, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta lisas 1 nimetatud ained ja benso(a)pireen, benso(b)fluoranteen, benso(k)fluoranteen ning indeno(1,2,3-cd)pireen.

PCDDd/PCDFd on polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid.

5.6. Välisõhku väljutatavate saasteainete loetelu ja nende taotletavad heitkogused aastas

CAS nr	Nimetus	Heitkogus aastas	
		Kogus	Mõõtühik
PM-sum	Osakesed	1.391	t
PM10	Peened osakesed (PM10)	0.826	t
PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	0.538	t

6.1. Maavara kaevandamine

Maardlad

Maardla ja mäeeraldis

Jrk nr	1.
Mäeeraldis olek	uus mäeeraldis
Registrikaardi nr	114
Maardla nimetus	Kõverdama
Maardla osa nimetus	
Maardla põhimaavara	turvas
Mäeeraldis nimetus	Kõverdama II turbatootmisala
Mäeeraldisel on teenindusmaa	Jah
Mäeeraldis ruumikuju	Ruumikuju: 4 lahustükki.
Teenindusmaa ruumikuju	Ruumikuju: 3 lahustükki.
Mäeeraldis pindala (ha)	140.14
Käitise ehk mäeeraldis teenindusmaa pindala (ha)	147.90
Kaevandatava katendi kogus (tuh m ³)	252
Kaevandatava mulla kogus (tuh m ³)	0
Kaevandatud maavara kasutamise otstarve	aiandus
Minimaalne tootmismahd aastas	
Keskmine tootmismahd aastas	

Plokid

Nimetus	Kasutusala	Liik	Varu		
			Kogus	Ühik	Kuupäev
6 plokk	0202 - vähelagunenud turvas	aT - aktiivne tarbevaru	201	tuh t	14.04.2026
7 plokk	0201 - hästilagunenud turvas	aT - aktiivne tarbevaru	377	tuh t	14.04.2026

Tegevusala andmed

Jrk nr	Kasutusala	Maksimaalne aastane tootmismahd		Kaevandatav varu	
		Kogus	Ühik	Kogus	Ühik
1.	0202 - vähelagunenud turvas	10	tuh t	201	tuh t
2.	0201 - hästilagunenud turvas	10	tuh t	322	tuh t

Geoloogilised uuringud

Jrk nr	1.
Geoloogilise uuringu loa omaja	Torf AS
Geoloogilise uuringu loa registreerimise number	L.MU/332831
Geoloogilise uuringu loa kehtivuse aeg	21.04.2021
Geoloogilise uuringu aruande nimetus	Kõverdama turbamaardla Kõverdama uuringuruumi geoloogilise uuringu aruanne (varu seisuga 01.08.2019)
Geoloogiafondi number	9355
Maavaravaru arvele võtmise otsuse number	käskkiri nr 1-17/20/1172
Maavaravaru arvele võtmise otsuse kuupäev	05.05.2020

Kaevandatud maa korrastamine

Kaevandatud maa kasutamise otstarve	taastuv soo
-------------------------------------	-------------

6.2. Graafilised lisad ja lisadokumendid

Graafilised lisad

Keskkonnaloa mäeeraldise plaan	Lisa 11: Gr._lisa_1_Maeeraldise_plaan.pdf
Keskkonnaloa geoloogilised läbilõiked	Lisa 12: Gr._lisa_2_Geoloogilised_labiloiked.pdf
Keskkonnaloa korrastatud maa plaan	Lisa 13: Gr._lisa_3_Korrastatud_ala_plaan.pdf

Lisadokumendid

Taotluse juurde käiv seletuskiri	Lisa 14: PM_kooskolastus.bdoc Lisa 15: Seletuskiri_Koverdama_II_.asice
Maavara arvele võtmise dokumendi ära kiri	Lisa 16: Parnu_maakonnas_asuva_Koverdama_turbamaardla_registrikande_muutmise.asice
Üldgeoloogilise uurimistö aruanne või geoloogilise uuringu aruanne	Lisa 17: GU.zip
GIS ja CAD failid	Lisa 18: Maeeraldise_teenindusmaa_ruumikuju.dgn Lisa 19: Maeeraldise_ruumikuju.dgn Lisa 20: Isojooned_maapind_EH.dgn Lisa 21: Isojooned_lamam_EH.dgn

7. Teave keskkonnamõju hindamise eelhindangu andmiseks

Tegevuse täpsustus, füüsilised näitajad ning asjakohasel juhul lammutustööde kirjeldus	Teave esitatud taotlusele lisatud seletuskriias.
Tegevuse asukoha ja eeldatava mõjuala kirjeldus	Teave esitatud taotlusele lisatud seletuskriias.
Tegevusega oluliselt mõjutatavate keskkonnamelementide kirjeldus	Teave esitatud taotlusele lisatud seletuskriias.
Teave kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta	Teave esitatud taotlusele lisatud seletuskriias.
Kavandatava tegevuse erisused ja meetmed	Teave esitatud taotlusele lisatud seletuskriias.
Muu eelhindangu info	Lisa 22: Koverdama_II_KMH_aruanne_04022026_1_.pdf

8. Taotluse lisad

Nimetus	Manus
Kõverdama II turbatootmisala KLT graafika	Lisa 23: Koverdama_II_turbatootmisala_KLT_graafika.asice